

Route naar rookvrij Stadskanaal

Dit document is een levend document. Dat wil zeggen dat het document, gedurende het project, wordt bijgesteld op basis van ervaringen.

Projectleider: Floor Aukema, gemeente Stadskanaal
Ondersteuning: Martien Kroeze, Goede Start

MIJN GOEDE START

Route naar rookvrij Stadskanaal

Inhoudsopgave

Inleiding route naar rookvrij Stadskanaal	3
1. Aanleiding veranderbereidheid: waarom wil de gemeente Stadskanaal dit?.....	3
2. Probleemanalyse (Wat?).....	4
3. Oplossing Scenario's (Waarheen?).....	4
3.1. (Project)Doelstelling	4
3.2. Schillenmodel.....	5
3.3. Drie basisprincipes Goede Start als vertrekpunt	6
4. Implementatie (Hoe?)	6
4.1. Stappenplan Rookvrije Generatie	6
1. Agendering en bewustwording.....	6
2. Draagvlak creëren	6
3. Beleidsvoorbereiding en –vorming.....	7
4. Mobiliseren van de omgeving.....	7
5. Beleidsvaststelling.....	7
6. Uitvoering	7
7. Monitoring, evaluatie en borging	8
8. Actielijst Stappenplan Rookvrije Generatie Stadskanaal	8
Bijlage 1 Convenant.....	11
Bijlage – Partnerschapspropositie.....	14

Route naar rookvrij Stadskanaal

Inleiding route naar rookvrij Stadskanaal

De gemeente Stadskanaal heeft de ambitie om in 2020 een gemeente te zijn waarin de optimale situatie gecreëerd is voor een rookvrije generatie. Een generatie die opgroeit zonder de schadelijke gevolgen van (mee)roken en vrij van verleiding om te gaan roken.

1. Aanleiding veranderbereidheid: waarom wil de gemeente Stadskanaal dit?

Het bestuursakkoord 2018-2022 'Samen koersvast naar de toekomst' beschrijft - mede vanuit de koerslijn 'Stadskanaal leeft' – de ambitie om kinderen in de gemeente Stadskanaal de kans te bieden rookvrij op te groeien, door onder andere aan te sluiten bij het initiatief van de Rookvrije Generatie.

In het in november 2018 vastgestelde Nationaal Preventieakkoord is roken één van de thema's. Dit akkoord is voor Stadskanaal het uitgangspunt voor het vormgeven van het nieuwe gezondheidsbeleid.

Vanuit de alliantie Nederland Rookvrij is de Rookvrije generatie ontstaan. Deze ambitie en de hierin ontwikkelde handreikingen worden door de gemeente Stadskanaal gebruikt om te komen tot een rookvrij Stadskanaal.

Binnen Goede Start is het thema roken een speerpunt. Dit is vertaald in onder andere een pilot in de gemeente Stadskanaal met de StopCoach, een app die inwoners ondersteunt bij het stoppen met roken.

Goede Start is (deels) geïntegreerd in de nota 'Gezonde Gezinnen' van de gemeente Stadskanaal.

Weerbaarheid is een van de speerpunten binnen het Lokale Gezondheid Beleid Stadskanaal en is ook van toepassing op roken.

De gemeente Stadskanaal werkt al jaren aan gezondheidsbevordering en het verkleinen van de gezondheidsverschillen binnen de gemeente. Ze stelt ook vast dat het aantal rokers in deze gemeente negatief afwijkt van het landelijk gemiddelde. Dit blijkt o.a. uit de GGD-gezondheidsmonitor.

Jaarlijks beginnen 37.000 kinderen met dagelijks roken in Nederland (Trimbos 2017). Jaarlijks kunnen 20.000 doden worden gerelateerd aan roken. Roken is slecht voor de gezondheid en verhoogd de kans op hart en vaatziekten. Doordat ook veel zwangeren in de gemeente tijdens de zwangerschap blijven roken, hebben de kinderen die hieruit worden geboren een slechtere gezondheid, een lagere IQ en minder goede vooruitzichten op de arbeidsmarkt dan wanneer hun moeders niet hadden gerookt. Roken staat het verkleinen van gezondheidsverschillen dus in de weg.

De gemeente Stadskanaal is één van de ruim 160 gemeenten met grote gezondheidsachterstanden bij mensen met lagere inkomens (Gezond in de Stad [GIDS-] gemeenten). En dus een gemeente met grote gezondheidsverschillen. Het rookgedrag is misschien wel de belangrijkste oorzaak van die verschillen. Door (de zichtbaarheid van) roken en tabak binnen de gemeente terug te dringen, kunnen we dit aantal verminderen. Om uiteindelijk uit te komen bij een rookvrije generatie.

Bij het realiseren van een rookvrije gemeente spelen het gemeentebestuur, gemeentelijke instanties, aan de gemeente gelieerde organisaties en ook lokale organisaties (variërend van ondernemingen tot (sport)verenigingen) een cruciale rol. Zowel op het gebied van wet- en regelgeving, alsook op het gebied van voorbeeldgedrag. Daarnaast participeert de gemeente Stadskanaal al ruime tijd in het programma Goede Start waarin de verbinding tussen het medische en sociale domein is gelegd.

Al deze lokale partners werken samen bij het investeren in een goede start voor de volgende generatie.

Route naar rookvrij Stadskanaal

2. Probleemanalyse (Wat?)

Uit de meest recente GGD – gezondheidsmonitor blijkt dat in de Gemeente Stadskanaal 25 % van de volwassenen rookt. Van de jongeren binnen het voorgezet onderwijs rook 7% in klas 2 en 27%! In klas 4.

Stadskanaal is GIDS-gemeente vanwege de lage Sociaal Economische Status.

De Sociale problematiek in de regio is hardnekkig en gaat over van generatie naar generatie.

Een verkeerde leefstijl (zoals roken) in (de beginfase van) de zwangerschapsperiode vormt niet alleen een groot risico voor de zwangere, het heeft direct consequenties voor het ongeborn kind.

Het is bekend dat (mee)roken voor iedereen gezondheidsrisico's oplevert. Daarnaast zijn er verschillende groepen die om uiteenlopende redenen nog eens extra risico lopen. Doordat kinderen en adolescenten nog in ontwikkeling zijn, zijn ze kwetsbaarder voor de gevolgen van roken.

- Meerroken geeft bij kinderen een verhoogd risico op onder meer wiegendood, infecties aan de luchtwegen, astma en op de lange termijn kanker en longaandoeningen.
- Kinderen van ouders die roken, hebben een grotere kans om zelf te gaan roken, vooral als ouders op dat gebied geen huisregels afspreken.
- Mensen die in hun adolescentie gaan met roken, zijn eerder afhankelijk van nicotine dan oudere starters!
- Ook zijn er aanwijzingen dat nicotine mogelijk de hersenen blijvend verandert.

Naar aanleiding van de vanuit het programma Goede Start gestarte vroegsignalering, komt er meer zicht op belangrijke risicofactoren (zoals roken).

- In Stadskanaal zijn de cijfers relatief hoog als het gaat om roken, al dan niet in samenhang met andere belangrijke risicofactoren op problemen die zich ontwikkelen in de eerste 1.000 dagen van een kind.
- (Deze) Problemen tijdens de zwangerschap, in de babytijd en in de peutertijd hebben een negatief effect op de toekomst van het kind (onder andere verminderd cognitief functioneren, gedragsproblemen, psychische problemen, obesitas, diabetes, hart- en vaatziekten en grotere kans zelf te gaan roken).
- Roken, gezondheidsverschillen en armoede zijn in belangrijke mate verweven en vragen om een integrale aanpak.

De beschikbare opvolging voor het stoppen met roken is nog niet optimaal en zicht op de gewenste ontwikkeling van het rookstopgedrag van de (a.s.) ouder(s) tijdens de eerste levensjaren (hechtingsperiode) ontbreekt.

Een kind met een slechtere hechting staat in feite 1-0 achter. Sommige kinderen kunnen dit omzetten in winst, of gelijk spel, met name als er voldoende andere beschermende factoren in de omgeving zijn. Anderen stapelen hierdoor verlies op verlies, ontwikkelen gedragsproblemen of kunnen zich cognitief niet optimaal ontwikkelen.

3. Oplossing Scenario's (Waarheen?)

3.1. (Project)Doelstelling

Stadskanaal pakt dit op in samenwerking met het programma Goede Start met als doelstelling het ontwikkelen van een werkzame, effectieve en overdraagbare methodiek met betrekking tot het rookvrij laten opgroeien van kinderen in Stadskanaal.

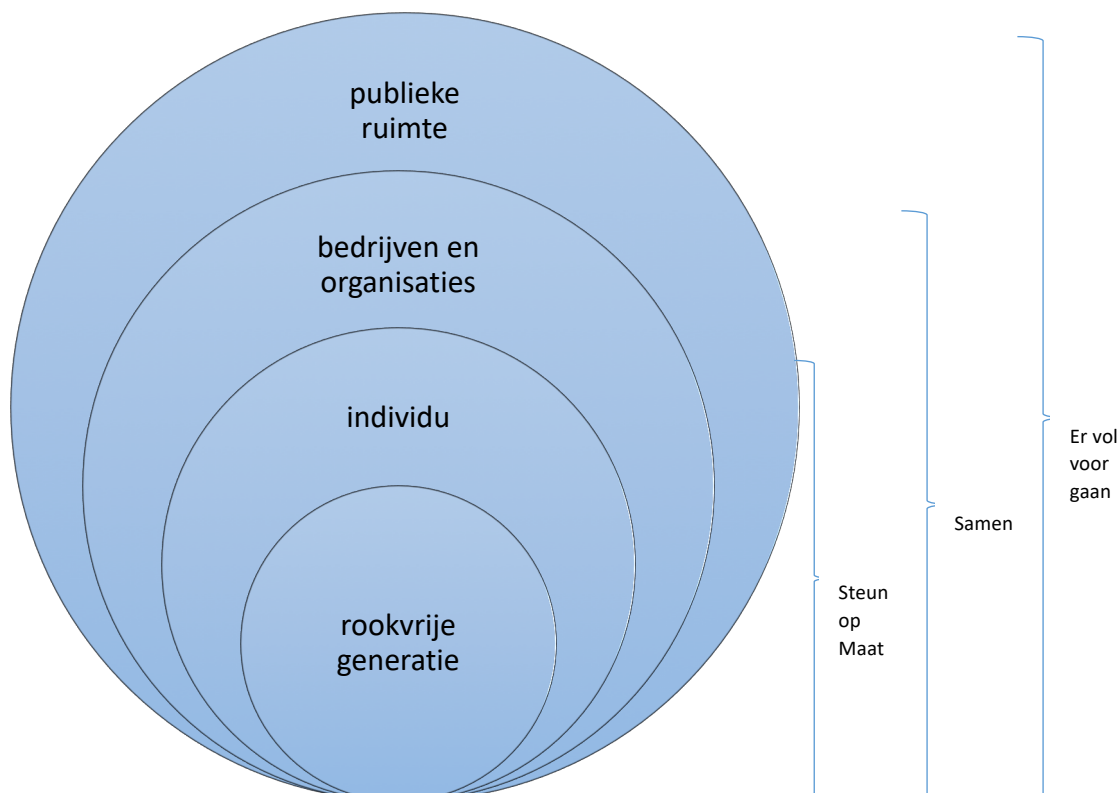
- Enerzijds zorgt dit voor directe verdere afname van het aantal rokers (in gezinnen, directe omgeving van kinderen en de publieke ruimte waar kinderen komen).
- Anderzijds streven we ernaar (a.d.h.v. goede voorbeelden) dat kinderen niet-beginnen met roken.
- Uit onderzoek blijkt dat er nog weinig effectieve interventies zijn voor jonge stoppers. Niet-beginnen met roken is de daarom beste preventie.

Route naar rookvrij Stadskanaal

Door de samenwerking met het programma Goede Start wordt deze aanpak in projectvorm getest in de gemeente Stadskanaal. Voor Goede Start is het doel te komen tot een draaiboek voor een lokale aanpak die vanuit dit project verder uitgerold kan worden binnen de gemeenten van de Veenkoloniën (en daarbuiten).

3.2. Schillenmodel

Voor de route naar een rookvrij Stadskanaal is een Schillenmodel ontwikkeld. Het is de bedoeling om in elke schil concrete activiteiten uit te voeren om de zichtbaarheid van roken te verminderen, waarbij een aantal basisprincipes vanuit Goede Start zijn gehanteerd.

Afbeelding: Uitwerking schillenmodel vanuit Goede Start basisprincipes

Nadere toelichting op het Schillenmodel. Wat verstaan we onder:

- **Rookvrije generatie:** Een generatie kinderen die opgroeit zonder de schadelijke gevolgen van (mee)roken en vrij van verleiding om te gaan roken. Een generatie die vanaf de zwangerschap hiertegen beschermd wordt en die in vrijheid kan kiezen voor een gezonde toekomst.
- **Individu:** Elk individu, rokend of niet rokend, die een positieve of negatieve bijdrage kan leveren aan een rookvrije generatie. Bijzondere groepen hierbinnen vormen zwangeren, ouders van jonge kinderen en volwassenen die veel in contact komen met kinderen.
- **Bedrijven en organisaties:** Middenstand, horeca, scholen, grote bedrijven, gemeentelijke- en zorginstellingen.
- **Publieke ruimte:** Ruimte die voor publiek vrij toegankelijk is, zoals openbare weg, openbaar groen, sportvelden, zwembaden en speeltuinen. Maar ook terrassen van horeca, zichtbaar en bereikbaar vanaf de publieke ruimte en parkeerterreinen die horen bij zorginstellingen.

Route naar rookvrij Stadskanaal

Het Schillenmodel is voor ons steeds het toetsingskader waarmee we vaststellen of op elk niveau (schil) alle mogelijke stappen naar een Rookvrije generatie zijn of worden gezet. Dit geldt zowel op het niveau van de gemeente, alsook op het niveau van organisaties.

Na de implementatiestap wordt ook de link gelegd met het 'continu veranderen naar beter' door gezamenlijk aan de hand van de activiteitenlijst te bespreken of op elk niveau (van het schillenmodel) de ambitie voldoende is ingevuld/uitgevoerd.

3.3. Drie basisprincipes Goede Start als vertrekpunt

Goede Start is het project dat zich specifiek richt op een goede start voor de volgende generatie inwoners van de Veenkoloniën. Samen met Inwoners en alle partijen die rondom het gezin actief zijn in de Veenkoloniën wordt langdurig samengewerkt aan verbetering van de gezondheid. Goede Start verbindt en stimuleert de samenwerking tussen alle betrokkenen. Een ander belangrijk onderdeel van de aanpak van Goede Start is kantelen van denken in aandoeningen en ziektebehandelingen naar preventie en interventie van risico's (op een voorspelbare verslechterde gezondheid van de huidige én volgende populatie).

Goede Start benut de bewezen extra impact van drie basisprincipes:

1. Samen: collectieve aanpak in zorgverlening en voorlichting,
2. Steun op maat: voor het gezin d.m.v. gestructureerde vroegsignalering en afstemming met gezin over de benodigde maatwerkondersteuning
3. Er vol voor gaan: doorbreken van gedragspatronen d.m.v. gedragen geïntegreerde programma's ter preventie (en interventie) van risico's op voorspelbare verslechterde gezondheid van de volgende generatie (zoals **roken**)

Alle activiteiten die starten vanuit Goede Start zijn verankerd in (minimaal) een van deze drie basisprincipes.

4. Implementatie (Hoe?)

4.1. Stappenplan Rookvrije Generatie

Deze route naar een rookvrij Stadskanaal is een levend document, stel het steeds bij op basis van opgedane ervaringen. Wij maken gebruik van de ontwikkelde expertise van de Rookvrije Generatie. De Rookvrije Generatie heeft een stappenplan van 7 stappen opgesteld om als gemeente dit doel te bereiken. De 7 stappen zijn:

1. Agendering en bewustwording

Waarom wil deze gemeente dit? Stel een lijst met argumenten op waarom de gemeente dit wil. Breng lokalen gezondheidsgegevens in beeld.

Sluit aan op lopende projecten op het gebied van bv Jeugdbeleid en beleid m.b.t. gezondheidsverschillen. Deel de argumenten voor de rookvrije gemeente met intern en extern belanghebbenden zoals collega beleidsambtenaren en wethouders, maar ook schoolbesturen, speeltuinbeheerders, sportverenigingen en (zorg)instellingen. Neem daarbij de informatie met betrekking tot de stop roken begeleiding mee.

2. Draagvlak creëren

Maak een overzicht van gesubsidieerde organisaties waar veel kinderen komen.

Als gemeente heb je al een relatie met deze organisaties. Ga met hen in gesprek voor realisatie van de doelstelling.

Ga in gesprek met sportclubs, scholen, winkeliers, speeltuinen of horecagelegenheden. Motiveer betreffende organisatie om zichtbaarheid van roken binnen hun organisatie te verminderen.

Ga in gesprek met inwoners via buurtvereniging of andere organisaties.

Actie kernteam

Houd gemeenteraad goed geïnformeerd.

Geef als gemeente het goede voorbeeld. Rookvrij gemeentehuis, rookvrije organisatie, rookvrije

gemeentelijke terreinen, niet meer roken door medewerkers op plaatsen waar (veel) kinderen komen.

Route naar rookvrij Stadskanaal

3. Beleidsvoorbereiding en –vorming

Maak gebruik van de beschikbare cijfers over de gemeente en zorg voor een goede SMR-infrastructuur. Per 01-01-2020 zijn scholen in het primair en voorgezet onderwijs en het MBO verplicht hun schoolplein rookvrij te maken. Het is goed om vanuit de ambitie naar een rookvrije gemeente hierbij aan te sluiten en waar mogelijk deze beweging te stimuleren. B.v. door borden “dit terrein is rookvrij” van de Rookvrije Generatie beschikbaar te stellen. Zorg bij het plaatsen van rookvrij borden voor (social)media-aandacht.

Welke organisaties ontvangen subsidie, voor welke terreinen is een verhuurconstructie? Neem in contracten beleid op voor Rookvrije Generatie.

Maak een overzicht van belangrijke partners. Organiseer een bijeenkomst en stel samen doelen. Breng partners, zoals sportclubs, buurtorganisaties, kind-georiënteerde organisaties etc., bij elkaar om elkaar te versterken bij de opzet van SMR-infrastructuur.

Organiseer 2 keer per jaar een moment waarop alle partijen bij elkaar komen en best practices worden besproken. Dit werkt stimulerend.

In 2017 is de wet op het uitstalverbod van tabaksartikelen aangenomen. Het streven is dit in 2020 voor supermarkten en in 2022 voor andere verkooppunten te laten ingaan. Als gemeente kunnen we hierop voorsorteren door organisaties te motiveren of via beleid te ontmoedigen.

4. Mobiliseren van de omgeving

Benader partners die kunnen meewerken aan de realisatie van de rookvrije generatie. Zoek vooral die partners die een sneeuwbal effect kunnen bewerkstelligen.

Maak in de communicatie naar buiten zichtbaar wie er samenwerken aan de rookvrije generatie. Dat getuigt van betrokkenheid en vergroot draagvlak.

Rookvrije zwangerschap en rookvrij opgroeien.

Breng verloskundigen, JGZ en Kinderopvang en peuterspeelzalen bij elkaar en bespreek hoe het doel van rookvrije zwangerschap en rookvrij opgroeien kan worden gerealiseerd. Faciliteer bij de realisatie van rookvrije omgeving en rookvrije organisatie. Stimuleer dat roken binnen deze organisaties bespreekbaar wordt. Ook in contact met cliënten die roken. Zorg voor een sluitende ondersteuning voor zwangeren, ouders of medewerkers uit betreffende organisaties die willen stoppen met roken.

- Rookvrije speeltuinen. Alle speeltuinverenigingen.
- Rookvrije scholen. Aansluiten bij programma [Gezonde School](#).
- Rookvrij sportterreinen en sportclubs. Zie ook website [Rookvrije Generatie](#).
- Rookvrije gemeentegebouwen, terrein en organisatie. Dit is een belangrijke stap, omdat hiermee de gemeente het belang van haar ambitie te groeien naar een rookvrije gemeente onderstreept.

5. Beleidsvaststelling

Zorg dat het beleid is vastgesteld in beleidsnota's met betrekking tot gezondheid. Belangrijk is je te realiseren dat roken, gezondheidsverschillen en armoede in belangrijke mate samenhangen en om een integrale aanpak vragen.

6. Uitvoering

Het startschot wordt gevormd door de wethouder, met daaraan een tekenmoment van alle partijen die zich verbinden. Maak hier een officieel document van waarmee de partijen zich verbinden aan de realisatie van een Rookvrije Generatie in de gemeente.

Zorg voor een uitvoeringsplan en verdeel de rollen. Zie Activiteitenlijst.

Koppel de acties waar mogelijk aan in gang zijnde acties op scholen en Integraal Beheer van de Openbare ruimte. Maar b.v. ook aan gesprekken met betrekking tot subsidies, vestiging van instellingen en vergunningaanvraag.

Hoe meer communicatie over de Rookvrije Generatie, hoe meer het gaat leven binnen de gemeente.

Route naar rookvrij Stadskanaal

Zorg er bij de uitvoering voor dat de ondersteuning van inwoners die willen stoppen met roken helder en duidelijk is. Zowel voor degene die wil stoppen, alsook voor de hulpverlener die de roker beweegt tot dit besluit.

Zorg ervoor dat de gemeente gedurende het gehele proces zichtbaar is op weg naar de Rookvrije generatie. Laat de coördinerend ambtenaar af en toe aansluiten bij wijkteams, sportverenigingen en instellingen die hierin een rol spelen.

7. Monitoring, evaluatie en borging

Meet vanaf de start van het project de resultaten. Hoeveel terreinen zijn rookvrij, hoeveel organisaties zijn partner in het bereiken van de doelstelling, hoeveel organisaties en instellingen zijn rookvrij, hoeveel personen zijn gestopt met roken? Dit stimuleert en maakt, als het goed gaat, ieder trots op het resultaat. Maak op een kaart van de gemeente inzichtelijk welke plek rookvrij wordt. Verspreid hiervan een foto regelmatig via (social) media. Deel deze informatie ook met de website van de Rookvrije Generatie. Zorg dat bezoekers van rookvrije ruimten weten dat daar niet gerookt mag worden. B.v. door in de bus af te kondigen als een halte in een rookvrije omgeving staat.

Vraag (onderwijs)instellingen regelmatig om kleine onderzoeken te doen naar ervaringen. B.v. van bezoekers van rookvrije pleinen, werknemers in rookvrije organisaties of ervaringen met de verschillende stoproken ondersteuning. Wellicht kan hierin de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid een bijdrage leveren. Maar ook de Hanzehogeschool, AVAG of andere onderwijsinstellingen.

Monitor de effecten van het instellen van rookvrije ruimtes. Een schoolplein rookvrij maken is mooi, maar niet als rokende onderwijzers en leerlinge al rokend door een kinderrijke wijk trekken. Dit zgn. waterbed effect kan tot hele negatieve reacties leiden die de ambitie voor een Rookvrije Generatie negatief kunnen beïnvloeden.

8. Actielijst Stappenplan Rookvrije Generatie Stadskanaal

Agenderen en bewustwording			
Wat	Wanneer klaar	Wie	Aandachtspunten
Lokale gezondheidsgegevens	1 maart	Floor	
Aansluiting lopende projecten. B.v. jeugdbeleid, gezonde school, gezondheidsbeleid	1 maart	Floor	
Delen argumenten voor rookvrije generatie binnen gemeentelijke organisatie	april	Floor	
Delen argumenten voor rookvrije generatie met organisaties binnen gemeente	april	Leden stuurgroep	Welke kanalen kunnen we hiervoor gebruiken? Communicatieplan?
Organiseren Startmoment	va april	Organisatie Floor/Martien/communicatie gemeente. Betrokkenen zijn wethouder en deelnemende organisaties.	In de eerste week Mei 2019 start en tekenmoment
Draagvlak			
Gesubsidieerde organisaties waar veel kinderen komen in kaart	1 mei	Floor	
Breng tegenkrachten in kaart. Ga in gesprek	1 juni	Leden stuurgroep	

Route naar rookvrij Stadskanaal

Betrekken jeugd	1 mei	Martien / Evert	Via onderwijsinstellingen /de Kwinne /Welstad
Verspreid motivatie en ambitie actief binnen eigen organisaties	1 juni	Leden stuurgroep	Beleidsbepalers organisatie in stuurgroep
Verspreiden informatie over rookstop ondersteuning binnen betrokken organisaties.	continu	Martien/Floor e.a.	
Betrekken van bevolking	Vanaf 1 april 2019 continu	Floor / Martien /Communicatie gemeente	Floor + Martien via Buurtvereniging of organisaties. Communicatie gemeente via media.
Communiceer regelmatig over voortgang, activiteiten en aangesloten partijen	continu	Martien/Floor/Communicatie gemeente	Communicatieplan
Afsluiten van convenant met ketenpartners	1 juni	Floor / Martien / Communicatie gemeente	
Beleidsvoorbereiding en -vorming			
Gemeente is partner van Alliantie Nederland Rookvrij	Gerealiseerd?	Floor	
Subsidie- of verhuurconstructie? Opnemen rookbeleid	1 januari 2020	Gemeente	Beloon organisatie als rookvrijbeleid is gerealiseerd
Heldere doelen voor kind gerelateerde omgeving	1 oktober 2019	Martien/Floor/Wethouder	Doelen om kind gerelateerde omgeving rookvrij te maken helder geformuleerd
Inventariseren, organiseren van beschikbare stoproken ondersteuning	April 2019	Floor/Martien/VNN	
Mobiliseren van de omgeving			
Rookvrije zwangerschap en rookvrij opgroeien	1 april 2019	Martien	Uitnodigen en informeren betrokken partijen
Rookvrije zorginstellingen	01-01-2020	Bestuurders instellingen	Uitnodigen en informeren betrokken partijen
Rookvrije sportverenigingen	01-01-2020	Sportorganisaties	Uitnodigen en informeren betrokken partijen
Rookvrij gemeentehuis/gemeentegebouwen/ rookvrije gemeenteterreinen.	1 januari 2021	Gemeentebestuur	
Niet roken gemeentewerkers in omgeving kinderrijke buurt.	1 november 2019	Gemeentewerken	

Route naar rookvrij Stadskanaal

Rookvrije gemeentelijke organisatie	1 januari 2022	Gemeentebestuur	
Faciliteren bovenstaande partijen o.a. met stoproken ondersteuning	Continu	POH-huisarts, VNN,	
Beleidsvaststelling			
Beleid is vastgelegd in gemeentelijke documenten			Zie Bijlage voorbeeld vanuit gemeente Groningen
Uitvoering			

Route naar rookvrij Stadskanaal

Bijlage 1 Convenant

Naar een Rookvrije Generatie Gemeente Stadskanaal

DE PARTIJEN:

- Gemeente Stadskanaal, Postbus 140, 9500 AC Stadskanaal, vertegenwoordigd door mevrouw F.T. de Jonge, burgemeester;
- Algemene Handelsvereniging Stadskanaal (centrum winkeliers Stadskanaal), vertegenwoordigd door de heer K.J. Havinga, voorzitter;
- GGD Groningen, Postbus 584, 9700 AN Groningen, vertegenwoordigd door de heer J. Rietveld, directeur publieke zorg;
- Goede Start (verantwoordelijk projectleider Impology), vertegenwoordigd door de heer P. Asbreuk, directeur.
- Huisartsenpraktijk de Venen, De Venen 5, 9501 WL Stadskanaal, vertegenwoordigd door mevrouw J. Pomp, praktijkmanager;
- Huisartsenpraktijk de Wieke, Blokwieke 6, 9501 EX Stadskanaal, vertegenwoordigd door;
- Noorderpoort MBO – opleidingen, Postbus 101, 9500 AC Stadskanaal, mevrouw Hietbrink, directeur;
- Rabobank Zuid en Oost Groningen, Hemdendwarsweg 2, 9501 XL Stadskanaal, vertegenwoordigd door de heer H. Scholte, directievoorzitter;
- Stichting Welstad, Gandhiplein 5, 9501 DB Stadskanaal, vertegenwoordigd door mevrouw N. Kruit, manager;
- Treant Zorggroep, ziekenhuislocatie Refaja, Boerhavestraat 1, 9501 HE Stadskanaal, vertegenwoordigd door de heer R. de Folter, voorzitter a.i. raad van bestuur;
- Ubbo Emmius, voortgezet onderwijs, Postbus 137 9500 AC Stadskanaal, vertegenwoordigd door, de heer M. Leegte, directeur.
- Verloskundigenpraktijk Flow, Hoofdstraat 9, 9501 CL Stadskanaal vertegenwoordigd door..... ;
- Verloskundigenpraktijk New Life, Hoogveen 4, 9501 XK Stadskanaal vertegenwoordigd door;
- Verslavingszorg Noord Nederland, Postbus 8003, 9702 KA Groningen, vertegenwoordigd door, de heer P. v/d Laan, relatiebeheerder;

Hierna gezamenlijk te noemen: "Partijen".

AANLEIDING

Nog steeds sterven elk jaar 20.000 Nederlanders aan de gevolgen van roken. Roken is zeer verslavend; 8 op de 10 rokers wil graag stoppen, maar toch lukt dit vaak niet. De overgrote meerderheid van de rokers begon voor hun 18de, waarvan de helft op het schoolplein. Om ervoor te zorgen dat niemand meer sterft aan de gevolgen van roken, moet worden ingezet op het voorkómen van roken, vooral bij kinderen.

Goed voorbeeld doet goed volgen, blijkt uit onderzoek. Kinderen die Rookvrij Opgroeien hebben een veel grotere kans om nooit te beginnen met roken. Als zij niet starten met roken, leven ze gemiddeld tien jaar langer én in betere gezondheid.

Route naar rookvrij Stadskanaal

Om een nieuwe generatie kinderen in de gemeente Stadskanaal de kans te bieden rookvrij op te groeien zonder de schadelijke gevolgen van (mee)roken en vrij van de verleiding om te gaan roken, is de ambitie 'aansluiten bij het initiatief van de Rookvrije Generatie' opgenomen in het bestuursakkoord 2018 – 2021, binnen de koerslijn 'Stadskanaal leeft'.

Om deze Rookvrije Generatie te realiseren is een samenwerking tussen de Partijen onontbeerlijk. Met dit Convenant wordt een samenwerking beoogt tussen de Partijen die met elkaar toewerken naar een Rookvrije Generatie in de gemeente Stadskanaal.

OVERWEGINGEN

- Partijen ambiëren dat kinderen die vanaf 2019 worden geboren in de gemeente Stadskanaal rookvrij kunnen opgroeien;
- Partijen erkennen dat rookvrije kind omgevingen een belangrijke voorwaarde vormen om te komen tot een rookvrije generatie.
- Partijen stellen zich ten doel om zoveel mogelijk kind omgevingen in de gemeente Stadskanaal rookvrij te maken (rookvrije start, rookvrije kinderopvang, rookvrije school, rookvrije speeltuin, rookvrije sport, etc.).
- Partijen erkennen dat samenwerking onontbeerlijk is om te komen tot een rookvrije generatie in de gemeente Stadskanaal;

UITGANGSPUNTEN

- Partijen verklaren geen conflicterende belangen te hebben met de tabaksindustrie dan wel andere tegenstrijdige belangen die een afbreukrisico vormen voor dit Convenant.

SAMENWERKING

- Partijen komen tenminste eenmaal per jaar bij elkaar om de voortgang van het Convenant te bespreken.
- Partijen spannen zich in voor het rookvrij maken van de kind omgevingen die zij vertegenwoordigen.
- Partijen zullen een ambassadeursfunctie vervullen naar hun achterban ten aanzien van de Rookvrije Generatie Gemeente Stadskanaal.
- Communicatie over het convenant vindt, waar nodig, plaats in goede afstemming tussen de Partijen.
- De Gemeente Stadskanaal sluit zich namens de Partijen aan bij de Alliantie Nederland Rookvrij en vertegenwoordigt de Partijen in deze Alliantie. De Gemeente Stadskanaal vervult namens de Partijen de verplichtingen die zijn verbonden aan het lidmaatschap van deze Alliantie.
- Partijen hebben kennisgenomen van de partnerschapspropositie van de Alliantie Nederland Rookvrij (bijlage 2), waarbij de Gemeente Stadskanaal zich namens de Partijen aansluit, en onderschrijven de inhoud ervan.

LOOPTIJD EN BEEINDIGING

- Het Convenant treedt in werking per de datum van ondertekening.
- Het Convenant kan worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden. De opzegging dient schriftelijk met opgaaf van redenen aan de andere Partijen te geschieden.
- Indien het Convenant wordt beëindigd zullen Partijen met elkaar in overleg treden over de wijze waarop de realisatie van de doelstellingen kan worden voortgezet.

Route naar rookvrij Stadskanaal

VERTROUWELIJKHEID

- Partijen verklaren bij toetreding tot dit Convenant geheimhouding te betrachten met betrekking tot alle vertrouwelijke informatie, die door de Partijen als zodanig wordt betiteld.
- Partijen zullen niet zelfstandig informatie over het Convenant of namens andere Partijen uit het Convenant informatie verstrekken over Rookvrije Generatie Gemeente Stadskanaal aan externe media.

TOETREDING NIEUWE PARTIJEN

- Er kunnen nieuwe partners toetreden tot dit convenant. Hierbij worden de volgende stappen gevolgd:
 - nieuwe partner doet een schriftelijk verzoek tot toetreding bij de Gemeente Stadskanaal;
 - de Gemeente Stadskanaal gaat na in hoeverre deze partner voldoet aan de voorwaarden van dit Convenant;
 - de Gemeente Stadskanaal informeert de Partijen over het verzoek tot toetreding van nieuwe een nieuwe partner;
 - Partijen hebben twee weken de tijd om bezwaar tegen de toetreding van een nieuwe partner schriftelijk in te dienen. Bij bezwaar treden Partijen met elkaar in overleg;
 - bij geen bezwaar wordt de nieuwe partner toegevoegd als Partij aan het Convenant.

AANVULLINGEN OF WIJZINGEN

- Aanvullingen op of wijzigingen van dit Convenant zijn slechts geldig voor zover ze schriftelijk overeen zijn gekomen, door de bevoegde vertegenwoordigers van de Partijen.

CONTACTPERSONEN

- Partijen wijzen een contactpersoon aan die de operationele uitwerking van dit Convenant waarborgt. Ieder is gerechtigd door een schriftelijke mededeling aan de Partijen de eigen contactpersoon te vervangen.

SLOTBEPALINGEN

- Partijen verklaren dat zij de benodigde interne goedkeuring hebben verkregen voor het aangaan van dit Convenant.

Route naar rookvrij Stadskanaal

Bijlage – Partnerschapspropositie

Partnerschap Alliantie Nederland Rookvrij!

Aansluiten bij de Alliantie Nederland Rookvrij!

De Alliantie Nederland Rookvrij! is een samenwerkingsverband van publieke en private organisaties die strijden voor een samenleving waarin niemand meer hoeft te (over)lijden aan de gevolgen van roken. Jaarlijks sterven in Nederland meer dan 20.000 mensen aan de gevolgen van roken en meerroken. Dat leidt tot grote gezondheidsrisico's. En tot hoge gezondheidskosten. Dat is niet nodig.

Onze focus ligt op de bescherming van de jeugd tegen de gevaren en verleidingen van roken. Zij hebben recht op een gezonde en rookvrije toekomst. Op dit moment beginnen iedere week nog honderden kinderen met dagelijks roken. Daarnaast willen we de dat mensen die willen stoppen met roken, daarbij goed worden geholpen en ondersteund. Tabaksgebruik is namelijk een zeer zware verslaving.

Wat willen we bereiken?

Het doel van de Alliantie Nederland Rookvrij! is om door krachtenbundeling effectief bij te dragen aan een rookvrij Nederland en daarmee gezondheidswinst voor de Nederlandse bevolking te realiseren. We streven een maatschappij na waarin iedere ouder zijn of haar kind volledig rookvrij én meerookvrij kan laten opgroeien. Vrij van de blootstelling aan schadelijke tabaksrook en vrij van de verleidingen die kunnen leiden tot tabaksverslaving. Het is daarvoor van belang dat alle omgevingen waar kinderen komen rookvrij worden, want zien roken doet roken, én dat tabaksproducten zo onaantrekkelijk en ontoegankelijk mogelijk zijn. Daarnaast willen we dat niemand die vanaf 2017 geboren is, ooit nog begint met roken. Door betere hulp bij stoppen met roken en door in alle lagen van de bevolking een omgeving te creëren waarin niet roken de norm is, willen we ervoor zorg dat meer rokers erin slagen om succesvol te stoppen met roken.

Kortom: we werken op twee manieren die elkaar versterken aan een afname van het aantal rokers:

- De bescherming van de jeugd tegen de schade van tabaksrook en de verleiding om te gaan roken, waarmee we voorkomen dat er nieuwe rokers komen.
- Het stimuleren van stoppen-met-roken, met effectieve hulp voor elke roker die wil stoppen, waarmee we de huidige rokers helpen om succesvol te stoppen.

Door middel van lobby, stakeholdersactivatie en communicatie gebaseerd op actuele wetenschappelijke kennis werkt de Alliantie aan draagvlak voor tabaksontmoediging bij politiek, overheid, bedrijfsleven en in de samenleving.

Aanpak: Rookvrije Generatie

De Alliantie werkt op basis van een routekaart voor een rookvrije generatie. In deze aanpak staat het beschermen van de jeugd centraal.

Met onze interventies groeien we mee met de kinderen die vanaf 2017 worden geboren. We zorgen ervoor dat zij beschermd worden tegen blootstelling aan tabaksrook en de verleiding om te gaan roken. Zodat alle kinderen die vanaf 2035 volwassen worden niet roken en daar ook niet mee beginnen.

Route naar rookvrij Stadskanaal

BIJLAGE – Partnerschapspropositie

Centraal in onze aanpak staat dat er steeds meer maatschappelijk draagvlak komt voor tabaksontmoediging. En dat een groeiend aantal personen en partijen stappen zet op weg naar een Rookvrije Generatie. Door krachtenefficiënt te bundelen en de stappen zichtbaar te maken, brengen we een maatschappelijke beweging op gang.

Hiermee beïnvloeden we het beleid en de wetgeving van de overheid positief, verdwijnt de macht van de tabaksindustrie en stimuleren we de Nederlanders te kiezen voor een rookvrij leven.

Zolang mensen nog ziek worden van tabaksgebruik, zetten wij ons in om niet-roken tot de norm te maken en niet-rokers een stem te geven. Dit doen we op een duidelijke, maar ook positieve manier, waarbij we kiezen voor pro-gezondheid in plaats van anti-rokers.

Hoe zijn we georganiseerd?

De Alliantie heeft een eenvoudige organisatiestructuur. Op 1 oktober 2013 is door KWF Kankerbestrijding, het Longfonds en de Hartstichting de Alliantie tot stichting omgevormd en zijn de oprichtingsstatuten ondertekend. De stichting heeft geen winstoogmerk. Sinds 1 januari 2014 worden de partners van de Alliantie ondersteund vanuit een professioneel Alliantiebureau. KWF Kankerbestrijding, Longfonds en de Hartstichting zijn de oprichtingspartners en vormen het bestuur van de Alliantie.

Binnen de Alliantie worden de volgende partners onderscheiden:

(i) De oprichtingspartners

Deze partners leveren op directie- en managementniveau vertegenwoordigers in de stuurgroep en de verschillende werkgroepen en dragen zorg voor de basisfinanciering van bureau en activiteiten. Daarnaast ondersteunen ze de missie en de aanpak van de Alliantie en leveren een actieve bijdrage aan het bereiken hiervan.

(ii) Overige partners

Deze partners ondersteunen de missie en de aanpak van de Alliantie en leveren binnen hun mogelijkheden een actieve bijdrage aan het bereiken hiervan.

Wie kan partner worden?

Maatschappelijke organisaties, overheden en bedrijven die een bijdrage willen leveren aan missie en pijlers van de Alliantie kunnen partner worden.

Bedrijven hebben echter een 'status aparte'. Zij hebben in tegenstelling tot de andere partners geen directe invloed op het beleid van de Alliantie. Ook mogen zij geen bijzondere invloed uitoefenen op de overige partners in de Alliantie. Dit vinden wij van groot belang voor de onafhankelijkheid en daarmee de geloofwaardigheid van de Alliantie. Bedrijfspartners hebben in de Alliantieraad dan ook geen stemrecht bij besluitvorming over beleid en strategie.

Route naar rookvrij Stadskanaal

Criteria voor aansluiting

De Alliantie staat open voor partijen die de collectieve ambitie van de Alliantie delen en actief bij willen dragen aan een rookvrije samenleving. We verwelkomen partijen die:

- De missie en de pijlers van de Alliantie onderschrijven.
- Bereid zijn om een nader te omschrijven actieve bijdrage te leveren (zie verder).
- Bereid zijn om als mede-afzender van gezamenlijke Alliantie-activiteiten te fungeren.
- Een partnerovereenkomst tekenen, waarin de wederzijdse rechten en plichten zijn opgenomen.
- Bereid zijn om deel te nemen aan de Alliantiedagen die twee keer per jaar worden gehouden.
- Bereid zijn om transparantie te geven over de (eigen) activiteiten op het gebied van tabaksontmoediging.
- Geen afbreukrisico voor de Alliantie vormen.
- Geen zakelijke relatie met de tabaksindustrie hebben.
- Bereid zijn om de vertrouwelijkheid van besproken onderwerpen na te leven op verzoek van het bestuur of een vertegenwoordiger van de Alliantie.
- Indien zij stopondersteuningsprogramma's aanbieden zich bedienen van bewezen effectieve interventies (de multidisciplinaire richtlijn Behandeling van Tabaksverslaving vormt hierbij het uitgangspunt).
- Uw actieve bijdrage kan bestaan uit een of meer van de volgende activiteiten: Uitvoering van eigen tabaksontmoedigingsactiviteiten die passen bij de Alliantie-ambities.
- Het leveren van menskracht aan de werkgroepen (indien nodig).
- Het communiceren van Alliantie-boodschappen naar de eigen achterban.
- Het inbrengen van relevante netwerken of sleutelpersonen.
- Kennisontwikkeling op het gebied van tabaksontmoediging.
- Lobbyactiviteiten die bijdragen aan de alliantiedoelstellingen.
- Het financieren van bepaalde activiteiten van het beleidsplan.

Wat krijgt u daarvoor terug?

- Wij bieden u een platform, waar hoogwaardige kennis, inzichten en ideeën constructief worden uitgewisseld. Elke partner die zich heeft aangesloten bij de Alliantie levert zijn aandeel in het bereiken van de Alliantiedoelstellingen, maar krijgt ook het nodige terug:
- Twee keer per jaar een Alliantieraad, waarin u meedenkt en praat over de strategie en actuele thema's binnen de Alliantie.
- Kennisuitwisseling via een digitale nieuwsbrief en andere media over actuele onderwerpen en activiteiten binnen de Alliantie.
- Uitnodigingen voor themabijeenkomsten, actiemomenten of andere evenementen.
- Logo- en naamsvermelding op de website van de Alliantie en mede-afzenderschap van communicatie- en lobbyactiviteiten.
- Rechten-vrij gebruik van de door de Alliantie ontwikkelde huisstijlelementen, zoals labels, woordmerken, fotografie, filmbeelden, etc., volgens de richtlijnen uit het communicatiehandboek.
- Partnerschap van de beweging 'Op weg naar een rookvrije generatie', met recht op gebruikmaking van de logo's, kernboodschappen etc. van de rookvrije generatie in eigen communicatie.